

1700 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ EDITTO MEDIOLANUM

Ίστορική είναι ή επέτειος του EDITTO MEDIOLANUM, ή οποία εορτάζεται πανηγυρικῶς ενώπιον τῶν Ἀρχῶν τῆς ἀρχοντικῆς καὶ βιομηχανικῆς πόλεως τοῦ Ἁγίου Ἀμβροσίου, 1700 χρόνια ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς ταύτης ὑπὸ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου, θεσπεσίου καὶ ἀναγκαιοτάτου χριστιανικοῦ Documento, ὄχι μόνον διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς σημερινούς χρόνους. Λαμπροτάτη εἰς τὰς εορταστικὰς ἐκδηλώσεις, μοναδικὴ εἰς τὸν τρόπον καὶ συμπεριφορὰν τῆς πανηγυρικῆς συμμετοχῆς, οὐδέποτε ἐτιμήθη ἡ ἱστορικὴ αὐτὴ επέτειος, ἀνεξάντλητος εἰς ἐννοίας καὶ συμβολὴν, προστατεύουσα τὸ μέγα δῶρον τῆς ἐν Χριστῷ ἐλευθερίας. Ὁ Ἰωάννης Χρυσόστομος ἀναφέρει ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς «ἐν δουλείᾳ, ἐλευθερίαν χαριζόμενος» (Ὁμιλία ΙΘ', εἰς Ἀ' Κορινθίους, 193)

Ὅπως δὴποτε, εἰς τὴν δυναμικὴν ἐπανάλειψιν τῆς ἐνδόξου καὶ ἱστορικῆς ταύτης ἀναμνήσεως, «μεγάλου θαύματος ἐπιτελεσθέντος», κατὰ τὴν περίοδον τοῦ τρίτου καὶ τετάρτου αἰῶνος, συνετέλεσεν ἡ ἱστορικὴ καὶ μοναδική, μεγαλοπρεπεστάτη –αὐθεντικὴ- παρουσία εἰς τὸ Μιλάνο τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου, Κορυφῆς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, διὰ πρώτην φορὰν, λαμβάνει ἐνεργὸν μέρος, με ἐπισήμους λόγους, καὶ εἰς ἐκκλησιαστικὰς συναντήσεις, καὶ διὰ πρώτην φορὰν, μετὰ τὴν περιλάμπρον καὶ ἱερωτάτην στιγμὴν τῆς ὑπογραφῆς ὑπὸ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου, εἰς τὴν πόλιν τῆς εὐλογίας τῶν τριῶν ἱεραποστόλων μαρτύρων, Ἀλεξάνδρου, Σισινίου καὶ Μαρτυρίου, ἀπεσταλμένων ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Χρυσόστομου εἰς τὸν Ἀμβρόσιον Μεδιολάνων, καὶ φωτιστῶν τῆς Βορείου Ἰταλίας, ὁ Πρῶτος Ἐπίσκοπος τῆς Ὁρθοδοξίας εορτάζει μεγαλοπρεπῶς καὶ ἐν πάσῃ Βυζαντινῇ Αὐθεντίᾳ καὶ σεμνότητι τὸ μέγα θαῦμα τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Documento τῆς σωτηρίας τοῦ νέου κόσμου διὰ τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ ἐλευθερίας, τὸ ὁποῖον ἀπέβη σωτηρία καὶ διὰ τὴν Ἥπειρον ἡμῶν, τὴν Εὐρώπην, 1700 χρόνια μαρτυρικῆς καὶ ἁγίας πορείας τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, ἡ ὁποία ἐχαρίτωσε καὶ ἔσωσε, ἀλλὰ καὶ ἔδωκε ἁγίους νυμφίους καὶ θείας νύμφας εἰς τὴν οἰκουμένην.

Οἱ λόγοι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου συνεκίνησαν, ἀλλὰ καὶ ἐχαροποίησαν τοὺς πιστοὺς, τοὺς ἀκροατὰς, τοὺς συμμετέχοντας εἰς τὰς πολιτιστικὰς καὶ πνευματικὰς ταύτας πανδαισίας, διοργανωθείσας ὑπὸ τῆς Ἀμβροσιανῆς Ἐκκλησίας, διότι ἦσαν πλήρεις ἀληθείας καὶ θεϊκῆς ἐννοίας, μηνύματα σωτήρια καὶ ἐπίκαιροι πραγματικότητες, αἱ ὁποῖαι ἀγγίζουν τὴν πονεμένην καρδίαν τοῦ χριστιανικοῦ πληρώματος, ἀλλὰ καὶ κάθε ἀνθρώπου καλῆς θελήσεως.

Ἡ θρησκευτικὴ ἐλευθερία, ὁ σεβασμὸς τῆς ἀνεξιθρησκείας, «ἀξία τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς», εἶναι πνευματικὴ δύναμις, τὴν ὁποῖαν ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἀπὸ τῆς δημιουργίας καὶ ὀφείλει νὰ προστατεύῃ, ἀλλὰ καὶ ὁ σεβασμὸς τοῦ προς αὐτήν, καὶ ἡ ἀξιοπρέπειά του, τὴν ὁποῖαν πρέπει νὰ διαφυλάττῃ, εἶναι δῶρον, τὸ

όποιον περισώζει τὴν μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων θρησκευτικὴν λειτουργικότητα, ἀλλὰ καὶ τὴν εὐμενῆ αὐτῶν συμβίωσιν, ὥστε νὰ παρουσιάζη τὸν ἄνθρωπον συγκεκριμένον καὶ ὠλοκληρωμένον, ἄνευ φόβου, δυσπιστίας, κακότητος, φανατισμοῦ καὶ μίσους. Πράγματι, ὅπως διακηρύττει ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Βαρθολομαῖος, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ «μεταμορφώνει τοὺς θεσμούς, τὴν ζωὴν καὶ ἀναγεννᾷ τὸν κόσμον, ὅπως ἀκριβῶς ἡ Βάτος ἡ καιομένη καὶ μὴ φλεγόμενη τοῦ Σινᾶ, ἡ Μήτηρ «ἢ τὸν ἀχώρητον χωρήσασα», τὴν ζωὴν, «ἵνα ζωὴν ἔχωμεν» (πρβλ. Ἰωάν 1,10). Καὶ γίνεται ἡ θρησκευτικὴ ἐλευθερία σύμβολον ἀγάπης, ἀλληλεγγύης, τάξεως, εὐπρεπείας, εὐημερίας καὶ ζωῆς. Τότε ὁ ἄνθρωπος γίνεται γέφυρα διαλόγου καὶ ἐμπιστοσύνης, γέφυρα ἀποφυγῆς πολέμων καὶ μισαλλοδοξίας, γέφυρα εἰρήνης καὶ φιλίας. Ὅμως, ἡ ἀφιλόξενος καὶ ἀδιάφορος σήμερον κοινωνία, κομπλεξικὴ ἀπὸ τὸν ἀνθρώπινον ἐγωϊσμόν καὶ ἀνάστατος ἀπὸ τοὺς φόβους, τὰς ἀνησυχίας καὶ τὰς ἀπροσμένους ἀτασθαλίας, καὶ γενικῶς ἀπὸ τὴν τραγικὴν διαφθορὰν, ἡ ὁποία χαρακτηρίζεται ὡς τοιαύτη ἀπὸ πάσης πλευρᾶς καὶ περιστάσεως, διότι ἐν αὐτῇ ἐποδοπατήθη πᾶν ἱερὸν καὶ ὄσιον, καὶ ἐξηυτελίσθη ἡ ἀξιοπρεπὴς παρουσία καὶ προσωπικότητα τοῦ ἀνθρώπου, δὲν ἐννοεῖ νὰ σταματήσῃ, νὰ καθαρῶσθῃ καρδιακὰ καὶ ψυχικὰ, μέσῳ, βεβαίως, τῶν κυβερνώντων καὶ ὑπευθύνων αὐτῆς διοικητῶν, οἱ ὅποιοι εἰς τὴν οὐσίαν παραδίδουν εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεὰς μίαν κοινωνίαν διαφθορᾶς καὶ ἀκολασίας, συνετέλεσαν δέ, δυστυχῶς, εἰς τὴν κακοδαιμονίαν τῆς, διότι κατέστρεψαν τὰς ἠθικὰς καὶ πνευματικὰς ἀρχάς, τὴν “*realta dei valori*”, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὴν ὑπόστασιν καὶ ὑπαρξιν ἑνὸς κράτους, ἑνὸς ὀργανισμοῦ, μιᾶς ἐταιρείας ἢ κινήσεως.

Μήπως ἡ σημερινὴ παγκόσμιος κρίσις ταιριάζει μέ τοὺς διωγμούς τῆς ἐποχῆς τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου, ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν «ἢ ἐλεθέρα ἔκφρασις τῆς συνειδητῆς πίστεως τοῦ ἀνθρώπου ἦτο πλήρης διώξεων καὶ διωγμῶν μέχρι μαρτυρίου αἵματος ὑπὲρ τῆς ἀληθείας», τώρα, ἀναμφιβόλως, μὲ ἕτερα σημεῖα μαρτυρίου καὶ θυσίας, στενοχωρίας καὶ ἀπελπισίας, τὰ ὁποῖα προετοιμάζουν εἰς τὸν θάνατον ἄλλης μορφῆς καὶ εἴδους, γίνονται, δηλαδὴ, αἰτία καὶ ἀφορμὴ, ἀλλὰ καὶ συνέπεια πρὸς ἐκμηδένισιν καὶ ἐξαφάνισιν τῶν ἀξιῶν, κατάστασις σημαίνουσα τὸν θάνατον τοῦ πνευματικοῦ καὶ ἠθικοῦ κόσμου τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος φθείρει αὐτὸν καὶ ἀπομακρύνει αὐτὸν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπομένως γίνεται πλέον ἀπειλητικὸς εἰς τὰς ὀδυνηρὰς ταύτας ἡμέρας, τῆς ἐκκοσμικεύσεως καὶ ἀσωτείας; Βλέπομεν, λοιπόν, ὅτι εἰς τὴν θέσιν τῶν ἀξιῶν, τῆς ἀξιοκρατίας, καὶ τῆς ἀληθινῆς ἀνυψώσεως τοῦ ἀνθρώπου ἐτέθη ὁ θρησκευτικὸς φανατισμὸς καὶ ὁ φονταμενταλισμὸς, ὥστε τὸ Διάταγμα τῶν Μεδιολάνων νὰ εἶναι ἐπίκαιρον καὶ σήμερον, διότι, καίτοι ἔχουν παρέλθει 1700 χρόνια ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς του, δὲν ἔχει ἐφαρμοσθεῖ εἰσέτι εἰς τὴν γῆν, παρὰ τὴν διανοητικὴν καὶ ἐπιστημονικὴν πρόοδον καὶ τὴν πολιτιστικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν τραγικὴν ταύτην κατάστασιν, ὑπάρχει ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ἡ ὁποία, ὅπως γράφη, κατὰ θαυμάσιον τρόπον ἡ Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ Ἐγκύκλιος, ἐπὶ τῇ 1700ῃ Ἐπετηρίδι ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Διατάγματος τῶν Μεδιολάνων, ἡ Ἐκκλησία «...εἶναι συνέχεια καὶ συνέπεια τῆς μήτρας μιᾶς

ἄλλης Μητρὸς «εὐρυχωροτέρας τῶν οὐρανῶν», ἡ ὁποία γεννᾷ τὸν ἐλεύθερον ἄνθρωπον. Καὶ εἶμεθα ὅλοι, χάρις εἰς αὐτήν, τέκνα τῆς ἐλευθερίας, ἡ ὁποία κατακτᾶται διὰ τῆς ὑπακοῆς εἰς τὴν Ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ, τὴν Ἀγάπην».

Ἡ θρησκευτικὴ ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου εἶναι χάρισμα καὶ κατακτᾶται, ὅπως καὶ τὰ ἄλλα χαρίσματα, διὰ τοῦ βιώματος τῆς κοινωνίας τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸν Χριστόν. Εἶναι θεῖον δῶρημα, τό ὁποῖον βιοῦται διὰ τῆς Χάριτος ἐντός τῆς Θείας Λειτουργίας.

Τὸ μέγα τοῦτο *miracolo*, EDITTO MEDIOLANUM, μέ πρωταγωνιστὴν τὸν ἅγιον Κωνσταντῖνον τὸν Μέγαν, τὸν εὐσεβέστατον υἱὸν τῆς ἀγίας Ἑλένης, ἀμφότεροι ἐν τῇ Ἁγίᾳ τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ, καὶ τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ, ὀνομασθέντες Ἰσαπόστολοι, εἶναι δωρεά, ἡ ὁποία παρέχει τὴν θρησκευτικὴν ἐλευθερίαν, τὸ ἀναγκαιότατον καὶ σπουδαιότατον διὰ τὴν ὑπαρξίν καὶ τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων δικαίωμα εἰς τὰ τῆς πίστεως καὶ τῆς λατρείας αὐτῶν. Εἶναι ἀλήθεια ἀναντίρρητος, δυστυχῶς, ὅτι 1700 χρόνια μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Διατάγματος τῶν Μεδιολάνων, ἄνθρωποι εἰς διάφορα μέρη τοῦ κόσμου ὑποφέρουν, ταλαιπωροῦνται καὶ διώκονται διὰ τὴν θρησκείαν, τὴν πίστιν, τὸν λόγον καὶ τὴν ἐλευθέραν αὐτῶν συνείδησιν.

Ἐναντι τῆς ἀκραίας καὶ φοβερᾶς φονταμενταλιστικῆς ταύτης συμπεριφορᾶς, ἡ Ὁρθόδοξος Μητρόπολις Ἰταλίας καὶ Μελίτης, λόγῳ τῆς ἐξαιρέτου αὐτῆς γεωγραφικῆς θέσεως, ἀλλὰ καὶ τῆς θαυμαστῆς αὐτῆς ἐκκλησιαστικῆς συμβιώσεως, συνεργασίας καὶ συμπράξεως, μέ τέσσαρα κράτη, ἔχοντα συντηρητικὴν καὶ παραδοσιακὴν *mentalità* (νοοτροπίαν), ἀλλὰ καὶ φιλοσοφίαν τῆς ζωῆς μεταξύ των διάφορον, κυρίως εἰς τὴν πολιτικὴν, οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν συνύπαρξιν, ὑπερασπίζεται καὶ ἀγωνίζεται δεόντως ὑπὲρ τῆς κυριαρχίας –ἐπικρατήσεως– τῶν ἀρχῶν τοῦ EDITTO MEDIOLANUM.

Εὐρισκόμενοι εἰς τὴν πολιτισμένην καὶ δημοκρατικὴν ταύτην χώραν, καὶ συνεργαζόμενοι εἰς τοὺς διάφορους τομείς τῆς πολιτιστικῆς, ἐκκλησιαστικῆς καὶ κοινωνικῆς δραστηριότητος, μὲ ὅλους τοὺς δημοκρατικούς καὶ φιλανθρωπικούς ὀργανισμούς, ἰδίᾳ μὲ τὴν Ἀμβροσιανὴν Ἐκκλησίαν, ἡ ἔκδοσις τοῦ Διατάγματος τῶν Μεδιολάνων λαμβάνει σάρκα καὶ ὄστᾳ, καὶ δὴ, ἡμέρα τῆ ἡμέρα, γίνεται πραγματικότης, πρὸς χαρὰν τῶν μεταναστευτικῶν κοινοτήτων, καὶ τῶν ἄλλων ἱστορικῶν τοιούτων, τῶν ὁποίων ἡ, ἀπὸ αἰῶνων πνευματικὴ ἐξάρτησις ἀπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, καὶ σήμερον ἀπὸ τῆς Μητροπόλεως Ἰταλίας καὶ Μελίτης, ἀποτελοῦν, μετὰ τῶν λοιπῶν ναῶν καὶ μονῶν, ἐνοριῶν καὶ ἰδρυμάτων αὐτῆς, ἀληθῆ κοσμήματα ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, ἐν ἧ παροικοῦμεν, ἱστορικὴν παρουσίαν καὶ ἐκκλησιαστικὴν παρησίαν, γνωστοτάτην εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἰδιαίτερος εἰς τὴν Μεσημβρινὴν Ἰταλίαν, Καλαβρίαν καὶ Σικελίαν, ἔνθα ὑπῆρχον Ἐπισκοπαὶ καὶ Μητροπόλεις, αἱ ὁποῖαι ἀνῆκον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ.

Ἐὰν ἀναλογισθῇ τις τὰς παλαιὰς φοβερὰς καταστάσεις ἀδιαλλαξίας καὶ ἀφιλίας, μισαλλοδοξίας καὶ ἀναδελφωσύνης, ἡ περίλαμπρος ἀδελφικὴ χειρονομία τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Ἀμβροσίου ἀποτελεῖ σημεῖον ἰσχυρὸν τοῦ EDITTO MEDIOLANUM, ἡ παραχώρησις, δηλαδή, τῆς μεγαλοπρεποῦς

ἐκκλησίας τῆς Παναγίας Podone, τῆ Ὁρθοδόξῳ Μητροπόλει Ἰταλίας καὶ Μελίτης ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Καρδινάλιου Angelo scola, Ἀρχιεπισκόπου Μιλάνου.

Καὶ χαίρεται καὶ ἀγάλλεται περισσότερο πάντων ἡ ὀρθόδοξος ἐκκλησία τοῦ Ἀκαθίστου ἐν Μιλάνῳ, οἱ ἐνορίται καὶ οἱ παραγοντες, ἡ Ἑλληνικὴ Κοινότης καὶ τὸ Γενικὸν Ἑλληνικὸν Προξενεῖον, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Ἀρχιερατικὸν Ἐπίτροπον Ἀρχιμ. Θεοφύλακτον Βίτσον, Ἰ. προϊστάμενον τοῦ ναοῦ ἡμῶν.

Σκιρτᾷ ἐλευθέρως καὶ πανηγυρικῶς ἡ Μητρόπολις Ἰταλίας καὶ Μελίτης, διότι τὰ ὄπλα ἀγάπης τὰ ὁποῖα χρησιμοποιεῖ, καί, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων κινεῖται καὶ δρᾷ, ὅπως ὁ εἰρηνικὸς διάλογος, ἡ εἰρηνικὴ ἐπίλυσις μιᾶς διαφορᾶς, ἢ σταθερὰ ἐπικράτησις «τοῦ κλίματος τῆς ἀνοχῆς, καταλλαγῆς, καὶ συνεργασίας μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων κάθε θρησκευματος καὶ ἐθνικῆς καταγωγῆς», (Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ Ἐγκύκλιος ἐπὶ τῇ 1700ῃ ἐπετηρίδι...), φέρει αὐτὴν ἀπὸ ἐπιτυχίας εἰς ἐπιτυχίαν καὶ ἀπὸ δυσκολιῶν καὶ προβληματισμῶν εἰς ἀνέσεις διοικητικὰς, γαλήνης καὶ εἰρήνης, τάξεως καὶ εὐημερίας, πραγματικότητες ἀπαραίτητοι εἰς τὴν κοινωνικὴν πρόοδον καὶ πνευματικὴν ἀνάπτυξιν τῆς ζωῆς ἐκάστης ἐνορίας.

Ἡ Ὁρθόδοξος Μητρόπολις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου συνεχίζει τὸ ἱεραποστολικὸν καὶ πολιτιστικὸν αὐτῆς ἔργον, προοδεύει, καρποφορεῖ καὶ δὴ βοηθεῖ καὶ συμπαρίσταται εἰς τὰς ἀνάγκας γενικῶς τῶν Ὁρθοδόξων ἀδελφῶν ἡμῶν, μάλιστα δὲ εἶναι πλήρης χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως, διότι τὸ ἐπίμοχθον αὐτῆς ἔργον συντελεῖ εἰς τὴν, μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου, ἐπικράτησιν τοῦ EDITTO MEDIOLANUM, τὸ ὁποῖον εἶναι ἓνα θαῦμα τῆς ζώσης Ἱστορίας, χάρισμα – δωρεὰ- τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον. Ὅμως, εἰς τοὺς καιροὺς ἡμῶν, κληρικοὶ ἢ λαϊκοὶ δὲν ἔχουν εἰσέτι φωτισθεῖ, διὰ νὰ ἐστερνισθοῦν εἰς τὰς καρδίας των τὸν σεβασμὸν, τὴν ἀγωνίαν καὶ ἀγωνιστικότητα διὰ τὴν ἐπικράτησιν τῶν ἀρχῶν τοῦ Διατάγματος, αἱ ὁποῖαι, ὅπως ἡ Σκάλα Ἰωάννου τοῦ Σιναΐτου, θὰ ὀδηγήσουν τὸν ἄνθρωπον καὶ θὰ τὸν μεταφέρουν πρὸς τὰ οὐράνια, ἀλλὰ θὰ ἀποτελέσουν καὶ γεφύρας στερεὰς καὶ θετικὰς, πρὸς ἐλευθέραν μετὰ τοῦ Θεοῦ ἐπικοινωνίαν καὶ ἐνότητα, τῶν ὁποίων σύνθημα κραταιὸν καὶ κυρίαρχον ἐπὶ τῆς γῆς θὰ εἶναι ὁ ἀγγελικὸς ὕμνος «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».